यस्मिन् कर्म्मण्यस्य कृते मनसः स्यादलाघवं ।
तस्मिंस्तावत् तपः कुर्य्याद्यावत् तुष्टिकरं भवेत् ॥ २३३ ॥
तपोमूलमिदं सर्व्वं दैवमानुषकं सुखं ।
तपोमध्यं बुधैः प्रोक्तं तपोऽन्तं वेददर्शिभिः ॥ २३४ ॥
ब्राह्मणस्य तपो ज्ञानं तपः क्षत्रस्य रक्षणं ।
वैश्यस्य तु तपो वार्त्ता तपः शूद्रस्य सेवनं ॥ २३५ ॥
ऋषयः संयतात्मानः फलमूलानिलाशनाः ।
तपसैव प्रपश्यन्ति त्रैलोक्यं सचराचरं ॥ २३६ ॥
औषधान्यगदो विद्या दैवी च विविधा स्थितिः ।
तपसैव प्रसिध्यन्ति तपस्तेषां हि साधनं ॥ २३७ ॥
यद्दुस्तरं यद्दुरापं यद्दुर्गं यच्च दुष्करं ।
सर्व्वं तु तपसा साध्यं तपो हि दुरतिक्रमं ॥ २३८ ॥
महापातकिनश्चैव शेषाश्चाकार्य्यकारिणः ।
तपसैव सुतप्तेन मुच्यन्ते किल्विषात् ततः ॥ २३९ ॥
कीटाश्चाहिपतङ्गाश्च पशवश्च वयांसि च ।
स्थावराणि च भूतानि दिवं यान्ति तपोबलात् ॥ २४० ॥
यत् किञ्चिदेनः कुर्व्वन्ति मनोवाङ्मूर्त्तिभिर्जनाः ।
तत् सर्व्वं निर्दहन्त्याशु तपसैव तपोधनाः ॥ २४१ ॥